

Mediarelaties

schakel in betere overheidscommunicatie

Kortom-voorjaarscongres
woensdag 21 mei 2008 - Schaarbeek

kortom

Kortom - Vereniging voor Overheidscommunicatie vzw

Kortom, de ontmoetingsplek voor iedereen die professioneel bezig is met overheidscommunicatie

Waarom Kortom?

Kortom gelooft dat goede en integere communicatie bijdraagt tot hechte gemeenschapsvorming. Ze brengt mensen en overheid dichterbij elkaar, creëert openheid, begrip en medewerking. En dat in beide richtingen.

Kortom vergroot de deskundigheid van haar leden en komt op voor het maatschappelijk belang van overheidscommunicatie. Zo bouwt Kortom mee aan een democratie waar mensen actief aan kunnen deelnemen.

Ons overtuigingskader

- Het is een plicht van de overheid om te communiceren.
- Tijdige en correcte communicatie garanderen een goed beleid.
- De overheid is er voor de mensen. Burgers hebben een stem die ze actief mogen gebruiken.
- Goede communicatie creëert begrip en medewerking voor het werk van de overheid.
- Dialoog en communicatie vormen de basis van onze democratie.
- Werken aan een integere communicatiecultuur binnen de overheid is een dagelijkse opdracht. Via onze ledenvereniging helpen we elkaar.

Kortom is een ledenvereniging

Kortom vzw is opgericht in 2000 en verenigt zo'n vijfhonderd voorlichters, communicatie-ambtenaren en -medewerkers.

Kortom is een ledenvereniging. Samen met een professioneel secretariaat garandeert ze haar leden een stevige inhoudelijke werking. Zo ondersteunen we elkaar in onze dagelijkse job als overheidscommunicator.

kortom

vereniging voor overheidscommunicatie

Postbus 136
8000 Brugge
Tel.: 050 31 14 31
info@kortom.be
www.kortom.be

Kortom – voorjaarscongres

Mediarelaties

schakel in betere overheidscommunicatie

woensdag
21 mei 2008,
Schaarbeek

Een overheid moet elke dag opnieuw het vertrouwen van haar burgers verdienen. Doordachte communicatie creëert begrip en medewerking voor het werk van een overheid, uitgebouwde mediarelaties vormen daarbij een onmisbare schakel. Een goed uitgestuurde boodschap vergroot de kans op correcte verslaggeving, ook wanneer er eens minder goed nieuws is. Een communicatieverantwoordelijke kent dus de wetten van de media en kan zich inleven in de wereld van de journalist.

Nieuws komt tot stand in een erg dynamische omgeving. De journalist en de communicatieverantwoordelijke spelen een belangrijke rol in de berichtgeving over een overheid, maar de positie van politici en burgers is vaak nog doorslaggevend. Elke overheid houdt best rekening met deze veranderende verhoudingen in het medialandschap.

Het voorjaarscongres van Kortom stelt de relatie tussen media en overheden in al z'n diversiteit centraal. We starten de dag met een inleiding en een debat over de rol van de journalist, de politicus, de burger en de communicatieverantwoordelijke in een veranderende mediaomgeving. Jamie Patrick Shea, die een wereldreputatie verwierf als NATO-woordvoerder tijdens de Kosovo-oorlog, geeft vervolgens zijn inspirerende kijk op woordvoerderschap en de rol van de media bij het informeren van de publieke opinie.

Je kunt die dag kiezen uit 17 boeiende workshops die mediarelaties vanuit verschillende invalshoeken verkennen. Je steekt er nieuwe inzichten op, je luistert naar ervaringen van collega's en je krijgt heel wat praktische tips. Tijdens de speeddates geven experts je instant feedback over één of meerdere van jouw persberichten.

Mediarelaties zijn een essentiële schakel op weg naar betere overheidscommunicatie en dragen bij tot meer begrip voor het werk van een overheid. Kortom wil daarom met dit congres de verhouding tussen overheid en media versterken en je inspireren tot een betere aanpak van jouw mediarelaties. Tot 21 mei!

> Op de volgende bladzijden vind je meer informatie over de **17 workshops** en de **speeddates**. Op de achterflap van deze brochure lees je het **programma** van de hele dag!

WS 1 - Jouw mediarelaties in een actieplan

Een contact is goed, een relatie is beter. Een overvloed aan persberichten naar alle media garandeert geen persaandacht. Een gerichte aanpak en een goede relatie met journalisten levert vaak meer op. Een persactieplan helpt je om efficiënt te werken, de contactmomenten met de pers vooraf te plannen en nadien te evalueren.

Hoe creëer je bondgenoten? Wanneer kies je voor een persbericht? Hoe maak je een boodschap op maat van een medium? Hoe maak je hierover afspraken met je collega's? Koen Van den Broeck (adviesbureau EthiCom) wijst op wat wel en niet werkt en hoe een planmatige aanpak bijdraagt tot betere mediarelaties. Hij is auteur van het boek 'De persattaché is een boer' (Uitgeverij Wolters Plantyn, 2007).

WS 2 - 't Stad spreekt met iedereen

In Antwerpen heeft iedereen wel iets te vertellen. De stadsdiensten, het OCMW of de politie hebben elk hun eigen verhaal voor de pers. Zoeken naar een evenwicht tussen een eenvormig mediabeleid en de invalshoek van zoveel betrokken partijen is dansen op een slappe koord.

Dirk Delechambre (perscoördinator en woordvoerder stad Antwerpen) legt uit hoe 't Stad communiceert met de media. Welke interne afspraken zijn er gemaakt over het mediabeleid? Hoe worden de berichten van de verschillende diensten op elkaar afgestemd? Wie voert het woord over welk onderwerp?

Tussen de veelheid aan boodschappen en betrokken partijen zijn belangrijke uitgangspunten en principes te vinden. Deze zoektocht naar eenheid in verscheidenheid is niet enkel relevant voor een grote stad maar herkenbaar voor elke communicatieambtenaar.

WS 3 - Het spreekrecht van de ambtenaar versus de politicus

Woordvoerders geven hun organisatie een gezicht. Bij een overheid voeren zowel de communicatieambtenaar als de politicus de externe communicatie. Toch is het actieterrein van elke ambtenaar begrensd. Er worden dus best duidelijke afspraken gemaakt over de taakverdeling.

Ingrid Opdebeek (Universiteit Antwerpen) tast de wettelijke grenzen van woordvoerders af. Hoever reikt het spreekrecht en de verantwoordelijkheid van ambtenaren? Waarover zijn er zeker afspraken nodig en hoe volg je die op? We toetsen de theorie nadien aan de praktijk. Twee communicatieambtenaren vertellen over hun rol en ervaringen als woordvoerder en over de taakverdeling tussen de ambtenaar en de politicus in hun organisatie.

WS 4 - Een neus voor nieuws

Nieuws is actueel, controversieel of amusant maar nooit banaal. Niet elk persbericht heeft nieuwswaarde. Toch zit er vaak nieuws in een klein hoekje van een bericht. Een communicatieverantwoordelijke heeft de opdracht om informatie zo relevant mogelijk te maken voor zowel het publiek als het medium.

Hoe maak je informatie sexy? Hoe geef je nieuwswaarde aan institutionele communicatie? Hoe verhoog je de kans voor meer media-aandacht? Communicatieverantwoordelijken maken geen nieuws maar kunnen er wel met kennis van zaken aan werken. Guy Fransen (adjunct-hoofdredacteur Het Nieuwsblad) scherpt jouw neus voor nieuws en wijst op de mogelijkheden om de nieuwswaarde van jouw informatie te verhogen.

WS 5 - Circus noch rugbyveld: het spanningsveld tussen politiek, overheid en pers

Journalisten, woordvoerders, communicatieambtenaren en politici hebben elk een eigen kijk op overheidscommunicatie. De studenten journalistiek van de KHMechelen interviewden meer dan honderd betrokkenen over hun visie op overheidscommunicatie. Dat leverde een kleurrijk palet van meningen en enkele markante uitspraken op.

Eric Goubin (Memori-KHMechelen) presenteert de rode draad in al deze verhalen. Welke rol zien journalisten, politici en communicatiemedewerkers voor elkaar weggelegd? Hoe zien zij hun eigen rol? Wat vinden zij van de recente ontwikkelingen omtrent de openbaarheid van bestuur? Welke evoluties stellen ze vast in dit dagelijkse spanningsveld?

WS 6 - Persrelaties tijdens crisissituaties

Elke overheid staat bloot aan risico's. Sommige crisissen zijn voorspelbaar, andere gebeuren helemaal onverwacht. Communicatie is essentieel in het beheer van een crisis. Slechte communicatie doet vaak escaleren, zeker wanneer de media brood zien in jouw crisis.

Hoe vermijd je paniek? Wat is de juiste houding voor een communicatieverantwoordelijke? Hoe zorg je voor correcte informatie tijdens kleine en grote crisissen? Stijn Pieters (communicatiebureau Progressive Media) geeft je de basisregels mee van goede crisiscommunicatie en focust op de relatie met de media. We slaan vervolgens een brug naar de rol van communicatie in nood- en interventieplannen.

WS 7 - Gentse Flikken

Het kan verkeren. Net toen het vertrouwen in het Gentse politiekorps was gedaald tot op het vriespunt zorgden de televisieserie Flikken en de Flikkendag voor een ommekeer. Het imago van de politie kreeg een boost en het vertrouwen van het politiepersoneel werd versterkt. Nu zijn de Gentenaars trots op hún flikken.

Wat was het vertrekpunt? Welke doelstellingen werden gerealiseerd? Wat kan er nog beter? Steven De Smet (woordvoerder politie Gent) beleefde de metamorfose van dichtbij. Hij vertelt hoe de Gentse politie werk maakt van een mediabeleid op korte en lange termijn en hoe de hulp- en veiligheidsdiensten optimaal inspelen op nieuwe kansen.

WS 8 - Geschillen met de pers

De relatie tussen de overheid en de media verloopt niet altijd rimpelloos. Communicatieambtenaren vinden de berichtgeving in de media foutief of tendentius, journalisten hekelen het gebrek aan openheid of medewerking. Het is vaak een moeilijk evenwicht.

Moet je als communicatieverantwoordelijke reageren op foutieve berichtgeving? Hoe pak je dat best aan? Aan welke principes is een journalist gebonden? Flip Voets is ombudsman voor de Raad voor Journalistiek en zoekt bij klachten over de pers naar een minnelijke oplossing. Hij polst naar jouw ervaringen, illustreert met enkele cases en gaat mee op zoek naar de juiste aanpak en gepaste oplossingen bij geschillen met journalisten.

WS 9 - Van pers tot personeel

Externe communicatie beïnvloedt interne communicatie. Media-aandacht voor een organisatie heeft zijn weerslag op het personeel. De wisselwerking tussen het personeel en de relaties met de media biedt kansen maar houdt ook bedreigingen in.

Hoe versterken de media de betrokkenheid van het personeel? Hoe schakel je werknemers in als woordvoerders van de organisatie? Een pro-actief mediabeleid is ook stimulerend voor het eigen personeel. Een ongeval, wangedrag of ontslag van personeel leidt vaak tot negatieve persaandacht. Een reactief mediabeleid houdt rekening met een kleine of grote crisissen met werknemers. De ervaringen van Els Cleemput (woordvoerster federale politie) vormen de aanleiding voor een groeps gesprek. We zoeken naar de belangrijkste aandachtspunten in de relatie tussen pers en personeel.

WS 10 - Aan het woord

Communicatieverantwoordelijken worden vaak geïnterviewd, maar komen weinig in beeld. De vorm is belangrijk, de inhoud primeert altijd. Deze workshop wil u vooral leren hoe u tijdens interviews baas blijft over uw centrale boodschap en hoe u die helder en scherp formuleert. Wat je hebt gezegd en wat je hebt bedoeld liggen liefst dicht bij elkaar.

Welke vragen stel je altijd voor je ingaat op een interviewverzoek? Hoe bereid je een interview voor? Welke vragen stelt de journalist (bijna) altijd? Hoe vind je de balans tussen empathie en assertiviteit? Hoe hou je de leiding tijdens het gesprek? Evert Van Wijk (Van Wyk & Friends en MediaTraining.BE) geeft je tips om meester te blijven van jouw boodschap tijdens een interview. Hij wijst je op de valkuilen die journalisten bewust of onbewust leggen.

WS 11 - Chapeau! Goede persberichten schrijven

Deze workshop wordt tweemaal geprogrammeerd. Voor meer informatie: zie WS 16.

WS 12 - Het internet als medium

Internet zorgt voor andere accenten bij nieuwsgaring en -verspreiding. De stem van de journalist wordt aangevuld met de mening van bloggende burger of de actievoerende gebruiker. De snelheid van internet maakt nieuws minder controleerbaar en leidt tot een grotere impact van geruchten.

Welke invloed heeft internet op het imago van jouw organisatie? Hoe kun je daarmee rekening houden in je mediabeleid? Inge Van Gaal (voorzitter Internationaal Perscentrum Vlaanderen) gaat met jou in gesprek over de bedreigingen van deze nieuwe media en zoekt naar de mogelijkheden om beter en meer gebruik te maken van internet als nieuwsbron en -kanaal

WS 13 - Jouw nieuws, jouw zender?

Regionaal nieuws zit in de lift. Kranten investeren in lokale edities en regionale tv-zenders zijn niet meer weg te denken uit het medialandschap. Overheden die investeren in een professionele media-aanpak hebben veel te winnen bij de regionalisering van het nieuws.

Dirk De Weert (hoofdredacteur Ring-tv) neemt je mee achter de schermen van de regionale televisie. Wanneer is lokaal nieuws ook interessant voor regionale media? Op basis van welke criteria selecteren regionale tv-zenders nieuws? Hoe kunnen overheden hiermee rekening houden? Regionale tv-zenders bieden lokale besturen ook allerlei betalende formules om hun burgers te informeren. We wegen de verhouding af tussen de redactionele onafhankelijkheid en de commerciële belangen van elke regionale tv-zender.

WS 14 - Media en overheid in beweging

Overheden en media zijn voortdurend in beweging. Communicatie wordt steeds meer een vanzelfsprekend onderdeel van overheidsbeleid. De media besteden ook meer aandacht aan lokale en bovenlokale overheden. Toch is het vaak een moeilijke evenwichtsoefening.

Hoe evolueerde in de voorbije jaren de verhouding tussen pers en overheid? Op welke manier kan deze relatie in toekomst nog verbeteren? Pol Deltour (nationaal secretaris Vlaamse Vereniging van Journalisten) volgt de ontwikkelingen in de media al jaren van op de eerste rij. We polsen naar zijn inschatting in de verhouding tussen overheid en media en laten hierover ook enkele communicatieambtenaren aan het woord.

WS 15 - Tango met twee

Journalisten hebben steeds minder tijd om persconferenties bij te wonen. Een persconferentie vraagt bovendien om echt belangrijk nieuws, relevante sprekers en beelden die de boodschap versterken. Er zijn trouwens ook andere manieren om met journalisten in contact te komen.

Wanneer biedt rechtstreeks contact met de pers een meerwaarde tegenover een degelijk persbericht? Welke voorbereiding vraagt een perscontact? Hoe hou je rekening met de journalist? Deze tango vereist twee dansers die op elkaar zijn ingespeeld.

Karel Van Keymeulen (journalist Het Nieuwsblad/De Gentenaar) put uit zijn ervaring en geeft tips voor een beter begrip tussen de communicatieambtenaar en de journalist. Hij schetst de voorwaarden voor een geslaagde persconferentie, maar wijst ook op andere mogelijkheden voor perscontacten.

WS 16 - Chapeau! Goede persberichten schrijven

Meer vat krijgen op wat er in de media verschijnt? Ergernissen bij journalisten voorkomen? Zien hoe andere persvoorlichters schrijven? De laatste persberichtstrends volgen? In deze workshop ga je op de stoel van de journalist zitten om te bepalen wat een persbericht effectief maakt.

Je krijgt tips over de nieuwswaarde, opbouw en schrijfstijl, geïllustreerd aan de hand van praktijkvoorbeelden. Aan bod komen: kop, chapeau, lead, quote, tussenkoppen, profiel en noot voor de redactie. Het resultaat is een meetlat waar je je eigen persberichten langs kunt leggen. Jeanine Mies is zelfstandig tekstschrijver en trainer in Nederland, en auteur van het boek 'Persberichtenwijzer' (Sdu Uitgevers, 2002).

WS 17 - Aan het woord

Deze workshop wordt tweemaal geprogrammeerd. Voor meer informatie: zie WS 10.

Speeddates

Je hoeft niet enkel te kiezen voor workshops. Tijdens de voor- en namiddag kun je een individuele afspraak maken met een expert. Het wordt een echte speeddate, een kort en krachtig gesprek van 15 minuten met instant feedback over één of meerdere van jouw persberichten.

Let wel, hiervoor kan je vooraf niet inschrijven! De dag zelf noteer je aan het onthaal jouw naam op een inschrijfbord. Vroege congresgangers maken dus de meeste kans op een afspraak. Wie een speeddate wil brengt wel één of meerdere eigen persberichten mee! Deze speeddates zijn gepland van 11.40u tot 12.30u en van 14u tot 16u.

Praktische informatie

Mediarelaties

Het Kortom-congres over mediarelaties vindt plaats op woensdag 21 mei van 9.30 tot 17 u in De Factorij, Huart Hamoiriaan 136 in Schaarbeek. De Factorij bevindt zich vlakbij het station van Schaarbeek.

Dit congres richt zich naar woordvoerders, communicatieambtenaren en –medewerkers van steden en gemeenten, OCMW's, intercommunales en provincies, de Vlaamse en de federale overheid, afdelingshoofden van administraties, gemeente- en OCMW-secretarissen, schepenen verantwoordelijk voor communicatie, docenten en studenten communicatie en medewerkers van communicatiebureaus.

Inschrijven via www.kortom.be

Het aantal deelnemers is beperkt tot 250, inschrijven gebeurt dus best zo vlug mogelijk en uiterlijk voor vrijdag 9 mei. Inschrijven kan enkel via www.kortom.be, klik daar naar de inschrijfmodule en maak de keuze tussen het inschrijfformulier voor leden of niet-leden.

- LEDEN: 75 euro.
- NIET-LEDEN: Er zijn drie mogelijkheden:
 - Geen Kortom-lid maar wel lid van de VVZC, BVB of Logeion (NL): 75 euro.
 - Geen Kortom-lid: 140 euro.
 - Geen Kortom-lid maar je wenst voor 185 euro lid te worden in 2008 én deel te nemen aan het congres. Lidmaatschap bij Kortom kost normaal 130 euro per kalenderjaar en kan voor elke communicatieprofessional in dienst bij de overheid. Meer informatie vind je bij 'lid worden' op www.kortom.be.
- In de deelnameprijs is de broodjeslunch, receptie en documentatiemap inbegrepen.
- Na inschrijving ontvang je een bevestiging per e-mail.
- De factuur wordt na het congres opgestuurd, stuur jouw eventuele bestelbon vooraf op.
- Kosteloos annuleren kan tot en met vrijdag 9 mei.
Bij annulering na deze datum is het volledige bedrag verschuldigd.

Kies voor de trein

Het congres vindt plaats in De Factorij – Hoger Instituut voor Gezinswetenschappen, Huart Hamoiriaan 136 in Schaarbeek. De Factorij bevindt zich zo'n 5 minuten stappen van het station van Schaarbeek, er zijn wegwijzers voorzien. Neem dus bij voorkeur de trein.

Je vindt een plannetje en een wegbeschrijving op www.hig.be/instituut/factorij.htm.

Meer informatie

Meer informatie over het congres of de werking van Kortom krijg je van Joost Ramaut op 050 31 14 31 of via info@kortom.be. Hou ook de website www.kortom.be in de gaten voor aanvullende informatie.

Met de steun van:

www.geers-offset.be

8.30 u	Onthaal					
9.30 u	Verwelkoming door Johan Bresselaers, voorzitter Kortom					
9.35 u	<p>Mediarelaties in beweging – inleiding</p> <p>Het medialandscap is voortdurend in beweging. Hoe evolueert de journalist? Welke invloed hebben commerciële belangen op nieuwswaarde? Hoe werken de publieke opinie en de nieuwe media in op het nieuws? Hoe gaan beleidsmakers daarmee om? Professor Els De Bens (Universiteit Gent) wijst op de belangrijkste evoluties in de relatie tussen de media en de overheid.</p>					
10 u	<p>Mediarelaties in beweging – debat</p> <p>Nieuws komt tot stand in een spanningsveld tussen journalisten, politici en burgers. Wat is de rol van de communicatieambtenaar en de woordvoerder in een veranderende mediaomgeving? Hoe kom je tot een betere verstandhouding met journalisten, meer vertrouwen bij de burgers en een beter communicerende overheid? Een debat met Ingrid Pira (burgemeester Mortsel en voormalig woordvoerder van Groeni), Bruno Huygebaert (journalist Radio 1), Guy Fransen (adjunct-hoofdredacteur Het Nieuwsblad) en Julie Clément (communicatieambtenaar provincie Oost-Vlaanderen). Moderator is Koen Van den Broeck (adviesbureau Ethicom).</p>					
10.40 u	<p style="text-align: center;">Pauze</p>					
11 u	<p>Keynote speaker – Jamie Patrick Shea (NATO)</p> <p>Jamie Patrick Shea kreeg negen jaar geleden wereldwijd aandacht en aanzien als NATO-woordvoerder tijdens de Kosovo-oorlog. Zijn opvallende stijl en zijn grote deskundigheid gaven de NATO een menselijk gezicht tijdens deze internationale crisis. Vanuit zijn jarenlange ervaring als woordvoerder op het hoogste niveau geeft Jamie Patrick Shea een inspirerende kijk op woordvoerschap en de rol van de media bij het informeren van de publieke opinie.</p>					
Keuzeronde 1 11.40 – 12.30 u	<p>WS 1</p> <p>Jouw mediarelaties in een actieplan.</p> <p><i>Koen Van den Broeck (adviesbureau Ethicom)</i></p>	<p>WS 2</p> <p>† Stad spreekt met iedereen.</p> <p><i>Dirk Delechambre (Stad Antwerpen)</i></p>	<p>WS 3</p> <p>Het spreekrecht van de ambtenaar versus de politicus.</p> <p><i>prof. Ingrid Opdebeek (Universiteit Antwerpen)</i></p>	<p>WS 4</p> <p>Een news voor nieuws.</p> <p><i>Guy Fransen (Het Nieuwsblad)</i></p>	<p>WS 5</p> <p>Circus noch rugbyveld: het spanningsveld tussen politiek, overheid en pers.</p> <p><i>Eric Goulin (Memori – KH Mechelen)</i></p>	<p>SPEEDDATES</p> <p>persberichten</p> <p>Laat je persberichten evalueren door een expert. van 11.40 u. tot 12.30 u. en van 14 u. tot 16u.</p>
12.30 u	<p>Lunch – wandelbuffet met broodjes</p>					
Keuzeronde 2 14 u – 14.50 u	<p>WS 6</p> <p>Persrelaties tijdens crisissituaties.</p> <p><i>Stijn Pieters (Progressive Media)</i></p>	<p>WS 7</p> <p>Gentse Flikken.</p> <p><i>Steven De Smet (Politie Gent)</i></p>	<p>WS 8</p> <p>Geschillen met de pers.</p> <p><i>Flip Voets (ombudsman Raad voor Journalistiek)</i></p>	<p>WS 9</p> <p>Van pers tot personeel.</p> <p><i>Els Cleemput (Federale Politie)</i></p>	<p>WS 10</p> <p>Aan het woord.</p> <p><i>Evert Van Wijck (Van Wyk & Friends Mediatraining.be)</i></p>	<p>WS 11</p> <p>Chapeau! Goede persberichten schrijven</p> <p><i>Jeanine Mies (MIES/tekst en training)</i></p>
Keuzeronde 3 15 u – 15.50 u	<p>WS 12</p> <p>Het internet als medium.</p> <p><i>Inge Van Gaal (Internationaal Perscentrum Vlaanderen)</i></p>	<p>WS 13</p> <p>Jouw nieuws, jouw zender?</p> <p><i>Dirk De Weert (Ring-tv)</i></p>	<p>WS 14</p> <p>Media en overheid in beweging.</p> <p><i>Pol Deltour (Vlaamse Vereniging van Journalisten)</i></p>	<p>WS 15</p> <p>Tango met twee.</p> <p><i>Karel Van Keymeulen (Het Nieuwsblad/De Gentenaar)</i></p>	<p>WS 16</p> <p>Chapeau! Goede persberichten schrijven</p> <p><i>Jeanine Mies (MIES/tekst en training)</i></p>	<p>WS 17</p> <p>Aan het woord.</p> <p><i>Evert Van Wijck (Van Wyk & Friends Mediatraining.be)</i></p>
15.50 u	<p>Receptie</p>					
17 u	<p>Einde</p>					